

Handhaving openbare ruimte onvoldoende op resultaten gericht

Kwaliteit van de uitvoering verbetert

Zaanstad wil de openbare ruimte mooi en schoon houden en zet daarom handhavers in die moeten controleren of de regels in de openbare ruimte worden nageleefd. Zaanstad weet echter niet of het aantal overtredingen hierdoor vermindert. Omdat er niet achter elke boom een handhaver kan worden gezet is er inzicht nodig in waar en waarom overtredingen plaatsvinden. Dat inzicht is er niet. Zaanstad kent de kwetsbare locaties niet en weet niet waarom burgers en bedrijven regels overtreden. Daarnaast pakken de handhavers het ook niet altijd goed aan. Zaanstad schoolt hen daarom bij en dat blijkt te helpen. Dit schrijft de rekenkamer in haar rapport *Handhaving openbare ruimte in Zaanstad*.

Handhavers voor een leefbare, schone en veilige stad

De rekenkamer onderzocht het beleid en de uitvoering van handhaving openbare ruimte in Zaanstad. Handhaving openbare ruimte levert een bijdrage aan het naleven van wetten en regels door burgers en bedrijven met als doel Zaanstad leefbaar, schoon en veilig te maken. Handhavers geven voorlichting, surveilleren, signaleren en treden op tegen overtredingen. Zij controleren daarbij op onder andere fout en betaald parkeren, afvalovertredingen, hondenpoep, aanhangers en caravans. Bij de gemeente Zaanstad werken ongeveer 21 handhavers openbare ruimte.

Concretere doelen en gedegen analyse naleefgedrag nodig

De gemeente heeft prioriteiten gesteld voor de handhaving openbare ruimte. Dat is nodig. Het is namelijk onmogelijk om handhavers op elk moment van de dag op elke denkbeeldige locatie aanwezig te laten zijn. Prioriteiten moeten verstandig worden gekozen zodat handhaving burgers en bedrijven er toe brengt om de regels op te volgen. Daarvoor moet de gemeente weten waarom burgers en bedrijven wel of niet regels overtreden. Een gedegen analyse van dit naleefgedrag ontbreekt echter nog in Zaanstad.

Betere registratie, monitoring en evaluatie nodig

Voor een goed begrip van naleefgedrag is een gegevensregistratie, monitoring en evaluatie nodig. Dit geeft daarnaast ook inzicht in de resultaten van de handhavers. In Zaanstad is de registratie erg onvolledig. Hierdoor is het niet goed mogelijk om op basis van de informatie-systemen te bepalen waar, wanneer en hoe de handhavers het beste kunnen worden ingezet. Leidinggevenden kunnen daardoor niet goed sturen.

Aandacht voor kwaliteit handhavers

Zaanstad heeft aandacht voor verbetering van de kwaliteit van de medewerkers. Ze moeten beter en resultaatgerichter gaan werken. Deze verbeterslag is nog in volle gang en begint vruchten af te werpen. Blijvende aandacht is echter noodzakelijk.

Beoogde resultaten worden niet gehaald

In 2009 en 2010 haalt de gemeente Zaanstad de gestelde prestatiedoelen niet. In 2009 en 2010 wilde Zaanstad rond de 18.000 overtredingen bekeuren. In 2009 waren dit er ruim 13.000 en in 2010 ruim 14.000. Het is erg onwaarschijnlijk dat dit lag aan het feit dat het aantal feitelijke overtredingen te beperkt was.

Betere communicatie met burgers is nodig

Uitleg van de regels en informatie over de bevoegdheden en taken van de handhavers kan wellicht overtredingen voorkomen. Melders van overtredingen moeten horen wat er met hun melding gebeurt, willen ze actief blijven. Dit is gebleken uit de gesprekken die de rekenkamer voerde bij de wijkoverleggen.

Aanbevelingen

Uit de reactie van het college van burgemeester en wethouders blijkt dat het college de vijf aanbevelingen van de rekenkamer overneemt. Bij vier aanbevelingen heeft het college concrete maatregelen genoemd en bij één aanbeveling geeft het college aan dat er al aandacht aan wordt besteed.